

UTVANDRING OG NORSK-AMERIKANSK HISTORIE

Norsk-amerikansk samling i Nasjonalbiblioteket består av materiale som berører emigrasjonen fra Norge til Nord-Amerika. Samlingen ble opprettet i 1958 da institusjoner og privatpersoner i Amerika donerte en betydelig samling bøker og skrifter til biblioteket (tidligere Universitetsbiblioteket i Oslo). Det norsk-amerikanske materialet kan inndeles i en rekke emner: emigrasjonen fra Norge og reisen til Amerika, emigrantenes liv i Amerika, innvandrerhistorie i romanform, litteraturhistorie, borgerkrigen, kirkehistorie, bygdelagene i Amerika, norsk-amerikansk presse, dagbøker og amerikabrev, biografier og emigrantsanger. Vi har også en stor samling norsk-amerikanske aviser og tidsskrifter.

Tilgjengelighet

Alle dokumentene kan brukes på Lesesalen i Nasjonalbiblioteket eller Ibsen/Bjørnson forskerlesesalen. På forskerlesesalen er det et håndbibliotek som inneholder mange viktige publikasjoner innen fagfeltet. Det må finnes to eksemplarer av en bok for at den skal kunne lånes ut. Det er anledning til å bestille fotokopier av materiale (sidepris).

Hele samlingen er registrert i Bibsys, Nasjonalbibliotekets elektroniske katalog. Materiale innkjøpt etter 1990 er katalogisert. Resten av samlingen inneholder også emneord og navn på korporasjon. Emneord utgjør en viktig inngang til samlingen. Emneord som kan kombineres på forskjellige måter er f.eks.: norsk-amerikanere utvandring emigrasjon innvandring immigrasjon pionerliv vinlandsferder borgerkrigen dagbøker memoarer biografier lokalhistorie kirkehistorie emigranthistorie emigrantlitteratur slektshistorie foreningsliv bygdelag sport kokebøker. Hvis man for eksempel ønsker å se referanser til lokalhistorie i Minnesota og ikke kjenner navn på forfatter eller tittel, kan man skrive inn emneordene i søkefeltet på "enkelt søk" i Ask Bibsys: norsk-amerikanere lokalhistorie Minnesota.

Det er også mulig å søke i Norsk-amerikansk samling som **en bibliografi**. Da må man gå til avansert søk i Ask Bibsys. <http://ask.bibsys.no/ask/action/stdsearch?kilde=biblio:NBO> Der kan man **avgrense på bibliografi** ved å bruke rullegardinmenyen. Velg Norsk-amerikansk samling. Da søker man kun innen denne samlingen og behøver ikke bruke norsk-amerikanere som emneord. Skriv inn de aktuelle emnene under hverandre (utvalgte felt). Man kan også hake av foran Master- og hovedfagsoppgaver og få en liste over de som er i samlingen. Tilsvarende for doktoravhandlinger.

[Litteratur om utvandringen fra Norge til Nord-Amerika](#) ble utgitt i 1975 ved 150-årsjubileet for norsk utvandring til Amerika. Bibliografien, som er lagt ut i fulltekst, er basert på kortkatalogen over Norsk-amerikansk samling. Som innholdsfortegnelsen viser, er

bibliografien inndelt i temaer. Man kan skrolle innen hvert tema og finne referanser til både bøker og artikler man ellers ikke så lett kan finne.

En annen kilde er basen [Nordmenn i Amerika](#) (TMA) (fritt tilgjengelig) som inneholder referanser til rundt 50 000 dokumenter, tidsskrifter, avisartikler om eller av norsk-amerikanere i tillegg til biografisk informasjon om forfatterne i perioden 1825-1930. Her er det også referanser til materiale som ikke finnes i Nasjonalbiblioteket, bl.a. en rekke referanser til artikler i norsk-amerikanske aviser.

[Nettstedet Det løfterike landet / The promise of America](#) består av en bibliografisk database med referanser til bøker, utdrag av bøker, artikler, amerikabrev, fotografier og trykk samt en fulltekstbase hvor en del av disse dokumentene er lagt inn. I tillegg inneholder nettstedet digitale versjoner av fotografier og trykk, filmmateriale og radioprogrammer. Det løfterike landet gir også tilgang til tekstversjoner av flere bibliografier og litteraturlister innen norsk-amerikana samt lenker til andre relevante databaser og nettsteder via siden Bibliografier.

Norsk-amerikanske aviser

I sin bibliografi fra 1946 oppgir O.M. Norlie navn på 570 publikasjoner. 400 av disse er aviser. Norsk-amerikansk samling har rundt 164 av disse avisene tilgjengelig på mikrofilm. Mikrofilmene kan benyttes på mikrofilmlesesalen i Nasjonalbibliotekets lokaler i Oslo. Se også Odd S. Lovolls *Norwegian Newspapers in America: Connecting Norway and the New Land*

Norsk oversettelse: *Norske aviser i Amerika*.

Ved utlån til annet bibliotek, må titlene søkes opp i Bibsys.

En oversikt over de avisene som finnes på mikrofilm i Nasjonalbiblioteket [finner du her](#).